

CARTES DE PROP

Primavera valenciana

Enric Sòria

La ministra de Foment, Ana Pastor, ressuscitava dijous passat el corredor central com a prioritari ferroviària de l'Estat, cosa que vol dir que, per al nou govern del PP, la connexió amb Europa no ha de passar per València i Barcelona, sinó per Madrid i Saragossa. És una idea barallada amb el sentit comú, perquè fer un túnel innecessari pel Pirineu central és una manera ausades absurda de llançar al forat uns diners ara escassos, i també perquè ni Saragossa ni Madrid tenen ports, ara com ara -ni està previst que en tinguen en un futur pròxim-, ni un teixit industrial, comercial i turístic remotament comparable al de la costa mediterrània. Ells tenen una idea de com hauria de ser l'Estat que governen, i la realitat els importa ben poc. El problema és que la realitat té el costum de ser tossuda. Els trens serveixen per a transportar gent i mercaderies. Els transporten, però no els creen. Vull dir que un tren és útil quan passa per llocs que tenen coses a transportar, però si travessa un desert, no serveix per a res, i al desert li és igual. Comparat amb el mediterrani, el corredor central no és més que una via morta massa cara. La pertinència dels governants de Madrid crida més l'atenció pel fet que l'altra part de la hipotètica connexió, la resta dels europeus, ja els han dit per activa i per passiva quin corredor volen i quin no. I resulta que als europeus els convé el mateix que als valencians. És a dir, que la via morta ho pot ser literalment.

D'aquesta notícia, la premsa n'ha parlat durant uns dies, i afecta greument el futur valencià. Però en aquesta setmana n'hi ha hagut d'altres, que n'afecten el present, com la relacionada amb el cas Emarsa, on sembla que la investigació judicial ha revelat l'existència d'un forat de 20 milions d'euros en l'empresa que depura l'aigua de València (sense alcohol), alguns

Policies durant les detencions d'estudiants a València. / CARLES FRANCESC

directius de la qual eren alts càrrecs de les institucions valencianes. És inevitable recordar, quan llegim tot això, una invectiva de mossén Porcar, el 1622, contra alguns polítics de la València del seu temps: "aferrats a ella com a paparres, en les desventurades anelles i orelles d'ella, que una volta aferrats no hi ha remei que se'n traga, i dita ciutat calla per no haver-hi qui es condolga d'ella. I així està tan trista i desconsolada, que no pot queixar-se per la tanta i tan gran opressió que té dels mateixos que d'ella viuen". Es va escriure fa quasi 400 anys, i sembla ara mateix. Són les coses de València.

I si algú se'n queixa, el bastonen, que és l'altre assumpte valencià que aquests dies ha omplert els diaris, les televisions i les xarxes d'internet. Com vostés sa-

Abans de la càrrega no hi havia vidres trencats, ni còctels molotov

Han tractat els estudiants pitjor que a un perillósíssim perill públic

ben, tot va començar la setmana passada, quan una manifestació dels estudiants de l'institut Lluís Vives en protesta contra les retallades en educació va ser reprimida amb una duresa que ja només s'usa, les poquíssimes vegades que s'usa, contra els radicals antis-

tema. Però els estudiants no eren radicals antisistema, perquè abans de la càrrega no hi havia ni vidres trencats, ni botigues saquejades, ni còctels molotov, ni cotxes incendiats, ni res de res en absolut. No era més que una colla d'adolescents indignats perquè al seu institut sense recursos no funciona ni la calefacció (que, amb el fred que ha fet, devia ser una tortura), i els han tractat pitjor que a un perillósíssim perill públic. Per al senyor Antonio Moreno, cap superior de policia de la ciutat de les paparres, els estudiants eren l'enemic, i prou. I com a tals els han tractats. Colpejats, ferits i detinguts amb la major brutalitat, com mostren unes imatges que es poden veure a tot el món i que recorden massa les d'un temps que creïem passat per sempre.

Amb raó diu el ministre d'Interior, Jorge Fernández Díaz, que ha pogut haver-hi "algun excés" i "alguna actuació desproporcionada", i Mariano Rajoy, que "no podem donar aquesta imatge d'Espanya". Doncs és la que estan donant, i és culpa seua. Jo no sé si, quan decidiren tractar les innòcues manifestacions dels estudiants com si foren atacs de terroristes, volien donar un escarment, en prevenció de l'aspra temporada de protestes que ens espera, o si és que la majoria absoluta se'ls ha pujat al cap, però és obvi que l'ús de la força se'ls ha anat de les mans, que les manifestacions han anat en augment i que, en qualsevol cas, les víctimes dels seus errors no en són els culpables.

Supose que el partit que ens governa haurà de recordar que van obtenir la majoria absoluta perquè van prometre que resoldrien una tremenda crisi econòmica. Si usen aquest poder per a malgastar uns recursos escassos, tancar corrupcions, abusar de la força, reinstaurar la inquisició o ressuscitar la policia franquista, ens defrauden a tots, i s'equivoquen ells.

DISSIDÈNCIES

Records, aquests dies blaus

E. Cerdán Tato

Es meus primers dies a Perpinyà van ser dies assolellats i diàfans, encara que potser una mica freds, però després de tant de temps, no puc precisar-ho. El que ocorre és que amb poc més de huit anys, la meteorologia a penes compta o no compta tant com els jocs del carrer. Ha passat ja massa temps de tot allò i quan ho evoque, la memòria s'ompli primerament de boletes i, a continuació, de nans una mica insolents, però bondadosos. A Perpinyà, les coses anaven bé, havíem fet amics nous, assistíem a l'escola, anàvem al cine i teníem tot el carrer, aquell ampli carrer polsegós dels afores, per a jugar-hi a les boletes. Però, un matí de febrer, poc després d'arribar a Perpinyà, em vaig posar trist, tots es van posar tristos. Havia mort, en una ciutat pròxima a la nostra, un home bo, ens van dir, i encara que asseguraven que hi havia riscos, aquell dia, tractaven d'anar-se'n a Cotlliure. Per descomptat, l'home bo era Antonio Machado. I la ponència testimonial que vaig presentar en el congrés internacional "L'exili republicà de 1939 i la segona generació", l'obrien uns bells versos seus: "Aquests dies blaus i aquest sol de la meua infància". Tal com va ser el meu exili, amb poc més de huit anys, sense adonar-me que ho era, fins que va passar.

Fa uns dies, em va visitar —visita esperada i desitjada— Manolo Aznar i, a més de la seua companyia i de la seua paraula, em va lliurar un exemplar del llibre d'actes d'aquella reunió tan fecunda com enriquidora que va organitzar el Grup d'Estudis de l'Exili Literari de l'Autònoma de Barcelona, que es va celebrar a Bellaterra i es va clausurar a Cotlliure, davant de la tomba d'Antonio Machado. Recorde que vaig participar en una taula redona amb Aitana Alberti i Jordi Soler, i que aquella taula es va prolongar, amb altres amics, a la taula del menjador o a la del cafè. Quantes experiències, quanta vida, quanta saviesa i quanta solidaritat corria pels edificis, les sendes, les aules, els auditoris, i quant de dolor també d'absència i de llunyania. Escrivia en aquells fulls la trepidant fugida que vam emprendre des del Masnou fins al Pertús, els últims dies del gener del 1939, quan mon pare va tenir notícia que les tropes franquistes ocuparien Barcelona d'un moment a un altre. Tota la família, les maletes i els trastos, en el petit automòbil de mon pare, enmig d'una multitud espantada, que viatjava a peu, amb fardells i baüls lligats amb cordes, amb bicicleta, amb carros, amb camions, amb cotxes, fins que dos caces de l'aviació feixista italiana, en vol rasant, i amb un menyspreu total de tanta gent indefensa, la va dispersar, ens va dispersar, amb el foc de les seues metralladores. Van gaudir a pleret, en un segon atac, sense contemplacions ni escrúpols. Les seues estremides hores passades van durar quasi mitja hora, després es van allunyar, i la columna de refugiats va reprendre la marxa. Marxa que per a mon pare va concloure quan vam arribar al Pertús. Una vegada allí, un francès corpulent i amb una pellissa es va fer càrrec de l'automòbil, i mon pare es va acomiadar, per a unes quantes setmanes. Per fi, Perpinyà. Paradoxal exili, dic a Manolo Aznar, en rellegir algunes línies del testimoni congressional. Perquè els deu o dotze mesos que vaig passar en aquella ciutat van ser de jocs plàcids. I ara tracte de recordar aquell sol de la meua infantesa.

Recomanem...

REVISTA per ADOLF BELTRAN

AFERS
Número 70
Editorial Afers
Catarroja, 2012

ASSAIG per A. B.

EN DEFENSA DEL
DECREIXEMENT
Serge Latouche
Tres i Quatre
València, 2011. 208 pàgines

DISCOS per J. M. JÀTIVA

TRADIKCIÓ
Tramuntana
Sedajazz Records
Sedaví, 2011

"Art, mercat i societat. Mil anys de relacions i interferències" és el títol del dossier d'aquest número de la revista *Afers*. Coordinat per Juan Vicente García Mansilla, pretén demostrar com, al llarg de la història l'art i el gust estètic no es poden entendre fora d'un context social i una "economia", a pesar que ara se'ns escapen els mecanismes del mercat i la comprensió dels camins de la producció artística. Hi escriuen Carles Mancho, Ximo Company, Yolanda Gil, Marta Bertran, Rafael Gil i Carmen Gracia.

La de Latouche és una resposta radical a la crisi del sistema econòmic, però no es tracta d'una fugida utòpica sense més. Dins l'univers antieconòmic del decreixement, com el mateix autor explica, hi ha preguntes sense respostes i hi ha debats. El de la "construcció d'una societat de l'abundància frugal per fugir de les apories de la societat de consum" no és només un plantejament impugnat d'allò establert. Aquest llibre vol respondre a moltes de les preguntes que suscita la teoria del decreixement.

Obrir l'àlbum amb el conegut *String soup* d'Espyro Gyra, deixa ben clares les referències de Tramuntana, una formació orientada a la fusió jazzística mediterrània, de la qual és un bon exemple la versió de *La balanguera* inclosa ací, encara que hi ha també temes propis. Una aposta valent la de Pasqual Salort, perquè transita per un terreny difícil i escassament explorat, el de la dolçaina com a instrument solista del jazz, com ja havia fet Josep Alemany, també de la Marina, amb Dolç Tab Jazz Project.